

Nagy Gábor

Költő, író, kritikus, irodalomtörténész.

A Magyar Írószövetség, a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete és az Írók Szakszervezete tagja, 2008-tól az Írók Szakszervezete főtájtára.

Előadás a Baka István konferencián
Szekszárd, 2008. október 10.

Körmenten született 1972-ben. A debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetemen szerzett magyar–német szakos diplomát 1996-ban, majd PhD doktorátust összehasonlító és magyar irodalomtudományból 2000-ben. Doktori disszertációját Baka István költészetéről írta.

1991 óta publikál irodalmi folyóiratokban verseket, 1995-től irodalomtörténeti tanulmányokat, kritikákat és elbeszéléseket.

Munkahelyei:

- KLTE - oktató; /1945 utáni irodalom/ (1997);
- Kossuth L. Gyakorló Gimnázium, Debrecen - tanár (1996–1997);
- Széplalom Könyvműhely - irodalmi szerkesztő (1998–2001);
- Magyar Napló - rovatvezető (2001–2004);
- 2004-től a szombathelyi Berzsenyi D. Főiskola (ma Savaria Egyetemi Központ) Kommunikáció Tanszékének docense.
- 1999 óta az Országos Diákirók, Diákköltők Sárvári Találkozójának zsűritagja.

Hat önálló kötete jelent meg. Több antológiában szerepelt írásaival (A névjegyen, Verskarácsony, Az év versei stb.). 2006-ban Ferdinandy György és Maria Teresa Reyes műfordításában több verse szerepel a kortárs magyar költőket bemutató spanyol nyelvű antológiában.

Könyveiről számos kritika jelent meg irodalmi folyóiratokban és napilapokban, többek között Ferenc Győző, Márkus Béla, Papp Endre, Pécsi Györgyi, Szentmártóni János, Szigeti Lajos Sándor, Tarján Tamás tollából. Versei többször hangzottak el a Magyar Rádióban és művészi esteken.

Jelenleg Vasszécenyben él feleségével és három gyermekével.

Önálló kötetei:

- Farkasverem (versek), Széplalom Könyvműhely, Budapest, 1996.
- Lélekvesztő (versek.) Magyar Napló Kiadó–Széplalom Könyvműhely, Budapest, 1999.
- "...legyek versedben asszonánc." Baka István költészet (irodalomtörténeti monográfia), Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2001.
- Átok, balzsam (versek), Kortárs Könyvkiadó, Budapest, 2003.
- Az olvasás téjje (tanulmányok, kritikák), Magyar Napló Kiadó, Budapest, 2003.
- Álmatlanok és álmodozók (regény), Magyar Napló Kiadó, Budapest, 2008.

PUBLIKÁCIÓK

Tanulmányok:

- A lírai önértelmezés Baka István költészetében, Hitel, 1995/7. 87–93.
- Őszi mese. Baka István: November angyalához c. kötetének kompozíciójáról, Új Forrás, 1995/9. 51–56.
- Palackposta. Szepesi Attila költészetéről, Hitel, 1997/2. 95–102.
- „Ismeretlen könnyű szívvel”. Tóth Erzsébet költészetéről, Hitel, 1997/12. 103–106.
- Baka István hosszúversei, Forrás, 1999/9. 72–84.
- Túl mindenben (Baka István: Tavaszvég), Pamasszus, 1999/tél, 70–78.
- „A líra szelleme”: a metafora versteremtő ereje (Baka István poétikájáról), Irodalomtörténet, 1999/4. 600–621.
- Az idő fölét hajló arc. Lackfi János költészetéről, Hitel, 2000/1. 110–112.
- A világeremtés mítosza. Baka István Yorick-versei, Bárka, 2000/2. 86–95.
- Szöveg hagyomány és költői hagyaték (Baka István: Sztjepan Pehotnij testamentuma), Életünk, 2000/11–12. 1030–1044
- Baka, Pehotnij, Schumann: az egy(etlen)ség mítosza (Baka István In modo d'una marcia című verséről), Pamasszus, 2001/tavaszi 84–89.
- Egy irodalmi műhely könyve és könyvei (Nemzetiségi magyar irodalmak az ezredvégén), Kortárs, 2001/7. 86–90.
- Az olvasás téjje, Új Forrás, 2001/10. 44–52.
- „A télben, a völgyben: Alsósztrégova.” Történelmi és egzisztenciális számvetés Baka István Madách-versében, Napút, 2002/2. 62–66.
- Ratkó József, a halottak költője, Hitel, 2003/11.
- „Virágok romlása”. Hazafiság és emberség Utassy József költészetében, Forrás, 2004/1. 13–26.
- Menekülés a történelem elől (Majoros Sándor: Meghalni Vukovárnál), Magyar Napló, 2004/5. 48–51.
- A szülőföld és az anyanyelv mint a nemzeti önazonosság keretei Kányádi Sándor költészetében, Forrás, 2004/5. 29–64.
- A különállás és összetartozás magatartásmodellje Buda Ferenc költészetében, Hitel, 2004/8.
- Tét nélküli irodalom, tétlen irodalomkritika? Életünk, 2004/11–12. 1079–1083.
- Vázlat Móríc Zsigmond Erdélyének újraolvasásához. Szabolcs–Szatmár–Beregi Szemle, 2004/4. 444–457.
- A nemzeti közösség sorsértelmezése Baka István költészetében, Forrás, 2004/12. 53–78.
- A történelmi emlékezet mint megtartó erő Vári Fábán László költészetében, Magyar Napló, 2005/1. 19–26.
- „... a világ képeiben mi vagyunk”. A Nagy László-líra korszerűségéről, Életünk, 2005/9. 26–35.
- Buda Ferenc-torzó könyvekkel, Forrás, 2006/11. 29–35.
- A közösségi hangoltságú személyiség létrámája Csoóri Sándor költészetében, Kortárs, 2006/11–12. 100–124.
- Aki egy paradoxonba halt bele, avagy a poéta Szilágyi Domokos poétikai fordulata, Forrás, 2006/12. 92–103.
- Lisztománia, avagy a Baka István-életmű kulturális erőterének fókusza, Tiszatáj, 2007/8. 66–77.
- Hatalom, medialitás és emlékezet. Nagy Gáspár Nagy Imre-versek történeti-politikai környezete, poétikai előzményei és (de)kanonizációs utóélete, Életünk, 2007/8. 33–51.

Kritikák:

- Jegyzetek egy utószóhoz (Orbán Ottó: Hallod-e, te sötét árnyék), Hitel, 1997/9. 110–112.
- A művészet szabadulása (Bodor Béla: A nevek születése), Magyar Napló, 1997/11. 50. o.
- „Ismeretlen könnyű szívvel”. Tóth Erzsébet költészetéről, Hitel, 1997/12. 103–106.
- Az idő zsákutcájában (Rakovszky Zsuzsa: Egyirányú utca), Hitel, 1998/8. 105–108.
- „Eszelős napok, évek jönnek” (Nagy Gáspár: Tudom, nagy nyári délután lesz), Kortárs, 1998/10. 92–96.
- Pontos illesztések (Lackfi János: Illesztések), Hitel, 1999/1. 110–112.
- Oravecz Péter: Sehova tanúja, Kortárs, 1999/3. 111–113.
- Fohász a poézisért (Lászlóffy Aladár: Felhősök a mondatokban)Magyar Napló, 1999/8. 51–53.
- Freskó graffittal (Borbély Szilárd: Ami helyet), Kortárs 1999/11. 115–119.
- Távlát és küldetés (Görömbel András: Létértelmezések), Tiszatáj, 2000/2. 96–100.
- Ember és mű (kritika két könyvről: Dávid Gyula Szász László szerk.: Egyedül. Székely János emlékezete Szász László: Egy szerencsés kelet európai. Székely János), Új Könyvpiac, 2000/június július, 12.
- „A szív gyarmatai” (Tóth Erzsébet: A lisszaboni járat), Kortárs, 2000/7. 105–107.
- A Baka-líra megismerése (Majoros Sándor: Kirándulás a Zöld szigetre), Hitel, 2000/8. 107–108.
- A gesztusok regénye (Antoni Libera: A Madame), Új Könyvpiac, 2000/október, 8.
- A hívás helye (Ács Margit: A hely hívása), Hitel, 2000/12. 110–112.
- Kommentár egy regényhez (Hans Bergel: Hajdótánc vasban), Magyar Napló, 2000/október-november-december, 106.
- Kelet fűszerei (Amin Maalouf: Szamarkand), Új Könyvpiac, 2000/december, 10.
- A Baka-líra benső világról (Fried István: Árnyak közt mulandó árny), Irodalomtörténet, 2000/4.
- Túl messze van Tahiti (Oravecz Péter: Majd Tahitiben), Új Könyvpiac, 2001/március, 10.
- Szemelvények ezredvégi líráinkból (Szepesi Attila: Planéta; Gál Sándor: a hívás ígérete; Utassy József: Isten faggatás; Kiss Benedek: A havazás mögött; Ágh István: A képzelet emléke), Magyar Napló, 2001. január-február-március, 89–94.
- A feledés ellenében (Márkus Béla: Nem dolgoink feledni)Hitel, 2001/3. 104–106.
- Egy irodalmi műhely könyve és könyvei (Nemzetiségi magyar irodalmak az ezredvégén), Kortárs, 2001/7. 86–90.
- Megalazodás és megszomorítottak krónikája (Oláh János: Verszerződés), Hitel, 2001/11. 100–103.
- Mert szüksége van reá (Tóth Krisztina: Porhó), Új Könyvpiac, 2001/December
- Emberi ajlások freskója (Mario Vargas Llosa: A Kecse ünnepe), Új Könyvpiac, 2002/február, 11.
- A boldogság higgadt, tompa szívverése (Győre Balázs: Boldogkönyv), Magyar Napló, 2002/4. 59–60.
- „Mert nem lehet kikerülni mindent” (Kemény István: Hideg), Új Forrás, 2002/5. 24–29.
- Időcsinálókról várták, avagy felhős Közép-Európa (Bratka László: Felhős), Napút, 2002/7.
- Szürös tekintetű világszem (Marsall László: Szélketrec), Új Könyvpiac, 2002/június
- A Baka-líra és visszája (Alkonyi Papadaki: A Hold színe), Magyar Napló, 2002/7. 44–45.
- „A lesüllyedt mennyországok túlélője” (Csoóri Sándor: Csöndes térszöny), Kortárs, 2002/7. 104–108.
- Az írók, aki olvasni hív (Kányádi Sándor: Felemás őszi versek), Magyar Napló, 2002/szeptember, 22–24.
- Az időből lett titkosügynök első sando (Borisz Akunyin: Azazel), Új Könyvpiac, 2002/február, 34–41.
- Az archaikum méltósága (Vári Fábán László: Világtalan csillag), Kortárs, 2003/1. 102–105.
- „Két part között” (Mezey Katalin: Párbeszéd), Forrás, 2003/2. 106–109.
- Egy régi műftaj mai működése (Görömbel András monográfia-Csoóri Sándorról) Bárka, 2003/4. 136–139.
- Két könyv József Attila költészetéről (Sárközy Péter: „Kiterítenek ügyis”; Szigeti Lajos Sándor: A virrasztó költő), Magyar Napló, 2003/5. 20.
- (Nem) meghökkenő mese (Páll Szilárd: A bolondok hatalma), Új Könyvpiac, 2003/június, 46.
- Megrabolt nemzetudunkról (N. Pál József: „Tisztának a tisztát grizzuk meg”),Kortárs, 2003/7. 109–112.
- Csikkek Isten hamutartójában (Jaán Kross: A hamutartó), Magyar Napló, 2003/8. 64–65.
- „Rasignac” Barcelonában (Eduardo Mendoza: A csodák városa), Új Könyvpiac, 2003/július–augusztus, 10.
- Egy nagy író közelében. Tanulmányok Szilágyi Istvánról, Új Könyvpiac, 2004/január–február, 13.
- Az emlékező magányossága (Nagy Gáspár: Ezredváltó, sűrű évek), Kortárs, 2004/3. 101–105.
- Otthonról hazáig (Amin Maalouf: Baldassare nagy utazása), Új Könyvpiac, 2004/március, 40.
- Újlatin sorsértelmezések (Carlos Fuentes: Laura Díaz évről évre; José Saramago: Az embermás), Új Könyvpiac, 2004/április, 34.

- Meghívás olvasásra (Elek Tibor: Fényben és árnyékban), Új Könyvpiac, 2004/június
- A „félelmen túli tartomány” költője (Görömbel András: Nagy Gáspár), Új Könyvpiac, 2004/
- Görán Tunström utolsó üzenete (Görán Tunström: Híres férfiak, akik Sunnében jártak), Magyar Napló, 2005/5. 33–35.
- Hubok habzó árával ismeret (Márkus Béla: Tények és fértetek), Magyar Napló, 2006/1. 26–28.
- Kis poétai katalógus (Lackfi János: Hővesztés), Magyar Napló, 2006/5. 38–40.
- Jelenetek egy család életéből (Kormos Anett: Ingeny színház), Magyar Napló, 2006/8. 59–60.
- Organikuság és logika egy tudósi életműben. Gondolatok Jánosi Zoltán „Kő alatti fény”. Ratkó József és „két” nemzedéke c. könyve kapcsán, Hitel, 2006/8. 114–118.
- „de én hálós a világgal, / nem envelem ő” címmel a Katona József Megyei Könyvtár és a Forrás folyóirat által rendezett beszélgetés József Attila és Nagy László költészetéről Kecskeméten, 2005. április 23-án, Buda Ferenc, Elek Tibor, Nagy András és Zalán Tibor társaságában (a beszélgetés szövege megjelent: Forrás, 2005/10. 56–61.)
- A Fiatal Írók Szövetsége által Nagy László születésének 80. évfordulójára rendezett iskázai „Ördög már veletek” c. konferencia előadás – a világ képeiben mi vagyunk”. Nagy László lírájának korszerűségéről címmel (megjelent: Életünk, 2005/9. 26–35.) 2005. július 14-én.
- Kerekasztal-beszélgetés József Attila: Költőnk és kora c. verséről a Tokaji Íróklubban 2005. aug. 12-én (N. Horváth Béla, Tarján Tamás, Tverdota György, Vajnai István társaságában).
- Van-e irodalom a művelődésben? Elhangzott a Magyar Írószövetség Tokaji Íróklubjában, 2006. augusztusában.
- Előadás Baka István költészetéről. Elhangzott 2008. máj. 22-én a Baka István Alapítvány által rendezett csíkszeredai Baka-konferencián.
- Irodalomelmélet az irodalomtörténetben című előadás In: Irodalom a történelemben – Irodalomtörténet, a Magyar Írószövetség és a Magyar Művészeti Akadémia tanácskozása. Elnökök: Gintli Tibor, Tverdota György, Imre László, Szörényi László. (2008. június. 9-én)

Recenziók verseiről, prózájáról:

- Major Anita: Farkasversek, Magyar Napló, 1997/7-8. 63–64.
- Márkus Béla: Verssel versért, a Hajdú-Bihari Napló Vasárnap c. hétfégi magazinja, 1997. dec. 6.
- Koppány Zsolt: A műzsa főtámadása. Nagy Gábor versei, Magyar Nemzet, 2000. február 17. 10. o.
- Papp Endre: A költő felderítő portréja, Új Könyvpiac, 2000/január–február, 7.
- Pécsi Györgyi: A formálva megkötött regénytelenség (Nagy Gábor: Lélekvesztő), Hitel, 2000/5. 107–110. = Uő: Olvasópróbák 2. Felsőmagyarország Kiadó, Miskolc, 2003. 125–132.
- Papp Endre: „csak az új ami régi” (Nagy Gábor: Lélekvesztő), Bárka, 2001/2. 91–93. = Uő.: Megállni a megértésnél? Felsőmagyarország Kiadó, Miskolc, 2001. 238–241.
- Szentmártóni János: „kétélyekre ütött billog” (Nagy Gábor: Lélekvesztő) Új Forrás, 2001/8. 45–49. = Uő: Eleven csónak, Magyar Napló Kiadó, 2002/1. 25–26.
- Lehóczky Ágnes: Az önértelmezés lehetőségei (Nagy Gábor: Lélekvesztő), Magyar Napló, 2002/1. 25–26.
- Csemák Árpád, in Lyukasóra, 2003
- Ekler Andrea: Képeslapok ide- és odaát. 1. Pályával Nagy Gáborról) Hitel, 2000/11. 65–69. = Uő: A névjegyen (szerk. Papp Endre), Magyar Napló Kiadó, 2001. 161–167. = Uő: Létér a létra széléhez, Magyar Napló Kiadó, 2004. 42–49.
- Molnár Krisztina: Az én titkom (Nagy Gábor: Átok, balzsam), Magyar Napló, 2004/4. 35–36.
- Papp Endre: Életünk, 2004/4.
- Ekler Andrea: „Útjelzők” (Nagy Gábor: Átok, balzsam; Az olvasás téjje), Bárka, 2004/5. 115–120.
- Pósa Zoltán: Álmatlanok és álmodozók (Nagy Gábor: Álmatlanok és álmodozók, Magyar Napló Kiadó, 2008.), Magyar Nemzet, 2008. július 4. 10. o.

Hivatkozások irodalomtudományos munkáira:

- Ács Margit: A hely hívása, Antológia Kiadó, Lakitelek, 2000. 318.
- Szigeti Lajos Sándor: (De)líra és (de)literatúra, Budapest, 2000. 6. 79.
- Szilágyi Márton: Egy Baka-olvasat és ami mögötte van (Fried István: Árnyak közt mulandó árny. Tanulmányok Baka Istvánról), Új Dunatáj, 2000/szeptember, 86.
- Szentmártóni János: Dzsungel (Vázlatpontok a '90-es évek és napjaink fiatal irodalmáról), Pamasszus, 2002/ősz, 110.
- Vasy Géza: Tragikumra hangszerelve (Baka István Művei – Versek), Új Könyvpiac, 2004/január–február, 11.
- Eperjesi Penkőfer János: Tettben a jellem. A magyar irodalom sajátos kezdeményei Kárpátalján a XX. század második felében, Magyar Napló Kiadó, Budapest, 2003. 293.
- Görömbel András: Nagy Gáspár, Kalligram Könyvkiadó, 2004. 170., 177., 225.
- Bodor Béla: „...Kemény hullámi lobbai ég...” (Baka István Művei. Versek) = Holmi, 2005/3. 340., 342., 343., 352–353.
- Szigeti Lajos Sándor: Dance macabre = uő: Verssor(s)ok, Széplalom Könyvműhely, Budapest, 2005. 83., 93./9. 56–67.
- Nagy Márta: „Tenger és ég ablakablái között” (Baka István Isten füzalma című művekről), Tiszatáj, 2003/9. 97–107. (59., 62.)
- Máté–Tóth András: Baka Istene (Tisztelegő tanulmány halálának 10. évfordulójára), Tiszatáj, 2005/9. 68–77. (68.)
- Olasz Győző: Távlátban (Nagy Gábor: „... legyek versedben asszonánc”) Népszabadság, 2001. november 10.
- Papp István Géza: Laudatio és tanúságtétel (Cselekvő irodalom. Írások Görömbel András tiszteletére), Magyar Napló, 2005/12. 44.
- Jánosi Zoltán: „Kő alatti fény”. Ratkó József és „két” nemzedéke, Felsőmagyarország Kiadó, Miskolc, 2005. 16., 285.
- Vasy Géza: Cselekvő irodalom – Írások Görömbel András tiszteletére, Kortárs, 2006/5. 121.
- Alföldy Jenő: A „csillaggal kiszemelt” költő, Tiszatáj, 2006/3. 56.
- Bertha Zoltán: Verses Őtestamentum. Lászlóffy Csaba: A Biblia üzenete, Tiszatáj, 2006/8. 88.
- Bertha Zoltán: Fekete-piros versek költője = Uő: Fekete-piros versek költője – Kányádi Sándor, Hungarovox Kiadó, Budapest, 2006. 31.
- Koppány Zsolt: Morbusz Hungaricus, 142–150.

Kritikák disszertációja könyvváltozatáról:

- Tarján Tamás: „... legyek versedben asszonánc”. Baka István költészetéről Könyvhét, 2001. május 3.
- Szigeti Lajos Sándor: Nemzeti és egyetemes apokaliptika (Nagy Gábor Baka-monográfiájáról) Tiszatáj, 2001/6. 99–106. (Átdolgozott változat)
- Szigeti Lajos Sándor: Egységes metaforika és nemzeti apokaliptika = uő: Verssor(s)ok, Széplalom Könyvműhely, Budapest, 2005. 419–430.
- Márkus Béla: „... legyek versedben asszonánc” Magyar Napló, 2001/április-május-június, 98–100.
- Bakos András: „Legyek versedben asszonánc...” A költő rokonai = Délmagyarország, 2001. okt. 13. Napos oldal V. p.
- Ferencz Győző: Távlátban (Nagy Gábor: „... legyek versedben asszonánc”) Népszabadság, 2001. november 10.
- Matúz Viktória: Világvége vagy transzcendencia (Nagy Gábor: „... legyek versedben asszonánc”) Hitel, 2002/10. 126–127.
- Ekler Andrea: „Útjelzők” (Nagy Gábor: Átok, balzsam; Az olvasás téjje), Bárka, 2004/5. 115–120.

Dijai:

- 1996. Juhász Géza-díj
- 1999–KLTE. predoktori ösztöndíja
- 2001–2002. Kertész Miklós Alapítvány Alapítvány Alkotói Ösztöndíja
- 2002–2005. Magyar Tudományos Akadémia Bolyai-ösztöndíja
- 2003. Vas Megye Önkormányzata Szolgálatának Kulturális Tagozata díja
- 2008. Móríc Zsigmond-ösztöndíj
- 2007. Magyar Napló-díj
- 2007. Tokaji Íróklub-díj
- 2008. Barankovics alkotói ösztöndíj
- 2008. Bertha Bulcsú-díj